

MARIA MIŁKOWSKA
Uniwersytet Zielonogórski

SPRAWOZDANIE Z INTERDYSCYPLINARNEJ STUDENCKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ „PROJEKT: MISTRZ”

„Poszukujcie siebie, zwiększajcie samoświadomość, odczuwajcie i wyrażajcie miłość” – te i inne sentencje na długo pozostaną w pamięci uczestników pierwszej Interdyscyplinarnej Studenckiej Konferencji Naukowej „Projekt: Mistrz” zorganizowanej 14 czerwca 2016 roku w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Temat konferencji, nawiązując do cyklicznych „Wykładów Mistrzów” odbywających się od dwóch lat w Instytucie Psychologii, przyciągnął do auli uniwersytetu kilkudziesięciu studentów, doktorantów, pracowników naukowych oraz przedstawicieli instytucji pozarządowych. Swoją obecnością zaszczytili również zaproszeni zielonogórcy mistrzowie: projektantka mody Ewa Minge i aktorka Sandra Staniszevska, a także gość specjalny, prezes Lubuskiego Stowarzyszenia na Rzecz Kobiet BABA Anita Kucharska-Dziedzic. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Psychologii UZ oraz studenckie Koła Naukowe IP UZ: Koło Naukowe Coachingu Psychologicznego, Koło Naukowe Studentów Psychologii UZ „Przeciwko przemocy”, Koło Psychologii Wsparcia i Rozwoju „WiR”, Interdyscyplinarne Koło Naukowe Psychologia i Animacja Twórczości „Zwoje Kultury”.

Celem nadrzędnym konferencji było powzięcie dyskusji i refleksji nad szeroko rozumianym mistrzostwem. W ramach spotkania uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów nawiązujących zarówno do sposobów odkrywania w sobie mistrzostwa, dążenia do samorozwoju, jak i różnych form inspiracji, kreatywności i twórczości w życiu codziennym. Prelegenci rozwijali zagadnienia związane z profesjonalizacją w cyklu życia oraz relacją mistrz–uczeń. Program konferencji obejmował dwie sesje: wykład

dy Mistrzów, prelekcję gościa specjalnego oraz osiem wystąpień studentów. Zawierał także dyskusje panelowe, warsztat psychologiczny oraz spotkanie pokonferencyjne.

Konferencję otworzyli dwaj konferansjerzy Paweł Wontor i Janek Szlemo, studenci drugiego roku psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji, którzy po przywitaniu przybyłych gości zapowiedzieli przemowę inauguracyjną dr hab. Tatiany Rongińskiej prof. UZ, dyrektora Instytutu Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. W swojej mowie profesor wprowadziła uczestników w podejmowany na konferencji temat mistrzostwa, zwracając przy tym uwagę na wieloaspektowość i interdyscyplinarność owego pojęcia. Zachęciła także do aktywnego uczestnictwa w dyskusjach i wyraziła nadzieję, że konferencja z tego cyklu na stałe zapisze się w kalendarzu działalności Instytutu Psychologii.

Sesję przedpołudniową rozpoczął wykład Mistrza, najbardziej rozpoznawanej polskiej projektantki mody Ewy Minge, która swoim wystąpieniem zainspirowała uczestników konferencji. Opowiadając o naturze mistrzostwa, dążeniu do doskonałości i profesjonalizmie, odnosiła się do przykładów z własnego doświadczenia zawodowego oraz prywatnego. Podzieliła się ze słuchaczami swoimi refleksjami nad rolą, jaką odgrywają w życiu każdego człowieka tak istotne wartości, jak: miłość, przyjaźń czy współczucie. Podjęła także zagadnienie relacji mistrz–uczeń i podkreśliła znaczenie wpływu osób cieszących się autorytetem na rozwój jednostki. Zaakcentowała także, iż świadomość swoich myśli, uczuć i zachowań, samoakceptacja i poczucie własnej wartości stanowią podwaliny dobrego funkcjonowania. Człowiek dążący do mistrzostwa nie może zapomnieć o bliźnich i ich potrzebach. Wszelkie uczynki człowieka znajdują swoje odzwierciedlenie w przyszłych jego doświadczeniach. Stąd też należy być empatycznym, wrażliwym na cierpienie innych i czynić dobro, pozostając przy tym wiernym swoim przekonaniom, wartościom i zasadom. Na drodze do mistrzostwa, którą podążamy całe życie, każde bolesne przeżycie może wzmocnić człowieka i dać impuls do rozwoju. Co więcej, nie powinno się lękać oceny ludzi, ani dążyć do wyznaczonego celu, krzywdząc innych. W tym miejscu prelegentka przedstawiła audytorium koncepcję założonej przez nią Fundacji Black Butterflies, „której misją jest niesienie nadziei i pomocy osobom chorym nowotworowo i przewlekle w przechodzeniu przez chorobę do zdrowia i/lub spełniania marzeń, aby dawać świadectwo obecności piękna i mocy we wnętrzu człowieka”. W celu realizacji tego założenia projektantka otworzyła ośrodek Dom Życie z siedzibą w Zielonej Górze, w którym przy ścisłej współpracy m.in. z Instytutem Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego udzielane będzie wsparcie osobom potrzebującym i ich rodzinom.

Wystąpienia studentów w pierwszej części konferencji rozpoczęła Klaudia Oświęcimska – studentka II roku psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego referatem „Coaching psychologiczny jako mistrzostwo”. Zaprezentowała różne ujęcia definiowania oraz rozumienia coachingu. Przedstawiła także znaczenie i rolę trenera, coa-

cha, który w swej pracy zmierza do ukształtowania rozmowy, która przyniesie korzyści drugiej osobie w sposób nawiązujący do uczenia się i rozwoju. Zwróciła uwagę zarówno na typowo biznesowe pojęcie coachingu, jak i na jego aspekt psychologiczny. W odwołaniu do aktualnej wiedzy psychologicznej starała się odpowiedzieć na pytanie: „czym jest ów coaching psychologiczny?”. Zobrazowała słuchaczom moc samoświadomości i pracy nad sobą, która powinna opierać się na posiadanych środkach i zasobach oraz dążeniu do niwelowania tego, co uznane zostanie za mankament. Prelegentka podkreśliła, że niekiedy wady da się również wykorzystać w adekwatny sposób i ku potwierdzeniu tych słów zacytowała Milтона Eriksona: „I zawsze pamiętaj, że jesteś kimś wyjątkowym. Jedyne, co musisz zrobić, to pozwolić innym zobaczyć, że taki jesteś”. Na zakończenie wystąpienia studentka przedstawiła zakres działalności Koła Naukowego Coachingu Psychologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Kolejny referat „Trzy ścieżki mistrzostwa: Lux, Tenebra i Center” wygłoszony przez studentkę II roku filologii polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Elżbietę Wanclaw-Chłopik, poruszył problem ustalenia materii mistrzostwa, tego co mistrzostwem jest oraz co stanowi o doskonałości i korzyściach w relacji mistrz–uczeń. Na podstawie licznych dzieł, które zapisały się w sposób szczególny na tle historii filozofii i literatury, głównie wśród dziedzictwa antyku i późnego średniowiecza, prelegentka przedstawiła ogólną charakterystykę trzech głównych ścieżek mistrzostwa. W odniesieniu do prac niemieckich opisała pojęcie Boga jako mistrza Tenebra (ciemność) i Szatana jako mistrza Lux (światło), którzy stoją w ścisłej do siebie opozycji, gdzie Tenebra reprezentuje tradycję oraz spokój, a Lux bunt. Korzystając z wierzeń greckich, rzymskich i etruskich, opisała trzeci rodzaj mistrzostwa, jakoby oderwany od dwóch wcześniejszych – model Charona, czyli Center oparty na procesie samoinicjacji i samodoskonalenia. Kończąc swoją prezentację, stwierdziła, że wnioski, jakie nasunęły się jej w trakcie badań, w dużej mierze wiążą z kulturą wchodu i poszukiwaniem równowagi pomiędzy wszystkimi rodzajami mistrzostwa – kultury i szacunku do poprzedników, nie naśladownictwa, a twórczej analizy wyzwań stawianych przed ludźmi w życiu codziennym.

W trzecim wystąpieniu „Spóźnione mistrzostwo” Krzysztof Łoziński, doktorant Instytutu Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, zaprezentował wybrane aspekty drogi dochodzenia do mistrzostwa. Inspirował do podjęcia próby zostania mistrzem w wybranej przez siebie dziedzinie bez względu na wiek, stan zdrowia oraz sytuację życiową. Wskazywał, iż osiągnięcie mistrzowskiego poziomu można w pewnym sensie zaplanować, niemniej jednak dotarcie do celu jest zależne od wielu czynników, za które w znacznej mierze odpowiedzialni jesteśmy my sami, a nie losowe przypadki. Droga do mistrzostwa jest więc drogą do osiągnięcia życiowego sukcesu. Prelegent podkreślił, iż talent jest mitem, o którym mówią osoby chcące mieć natychmiastowe gratyfikacje. Człowiek posiada ogromne możliwości, które dopiero uzupełnione przez systematyczną pracę, zdobywanie wiedzy i umiejętności, a nade wszystko konsekwent-

na pracę w dążeniu do celu przybliżają do wspomnianego mistrzostwa i jest to jedyna droga do trwałego sukcesu.

Sesję przedpołudniową zamykał wykład gościnny prezes Lubuskiego Stowarzyszenia na Rzecz Kobiet BABA, dr Anity Kucharskiej-Dziedzic. Uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z założeniami stowarzyszenia oraz różnorodnymi działaniami mającymi na celu wszechstronne wspieranie kobiet w różnych sytuacjach życiowych. Stowarzyszenie BABA, będące „organizacją kobiet dla kobiet”, oferuje pomoc psychologiczną, prawną i prozdrowotną oraz poradnictwo dla ofiar przemocy i przestępstw.

Po przerwie kawowej sesję popołudniową rozpoczął wykład Mistrza – znamienitej polskiej aktorki, Sandry Staniszewskiej, która już na wstępie charyzmą i otwartością przyciągnęła uwagę słuchaczy. Prelegentka wskazywała, iż w pracy zawodowej stara się uczyć od najlepszych i znalazła już grono mistrzów na swojej artystycznej drodze. Zielonogórzanka opowiadała z ogromną szczerością i zaangażowaniem o doświadczeniach, jakie zdobywała, przebywając w towarzystwie najlepszych reżyserów (Krystiana Lupy, Mai Kleczewskiej). Kolejno nawiązując do 6 reguł sukcesu (z ang. *6 rules of success*) autorstwa Arnolda Schwarzeneggera, przedstawiła swoją drogę do mistrzostwa, którą wytrwale podąża. W dalszej części wykładu wywiązała się żywa dyskusja odnosząca się do specyfiki pracy aktora i związanych z nią trudności. Pojawiły się pytania, czy droga do mistrzostwa nie dezawuuje aktora jako człowieka, gdyż poświęcenie, praca nad każdą nową rolą, wyzwania, zmiany środowisk czy też miejsca zamieszkania mogą mieć negatywne implikacje. W tym miejscu aktorka zwróciła uwagę, że „jeśli jesteś dobrym człowiekiem, to każdy mały czy duży sukces, popularność i nagrody pozwolą być tylko jeszcze lepszym człowiekiem. Chyba, że jesteś zazdrosnym, narcystycznym i zadufanym w sobie człowiekiem”. W trakcie rozważań nad mistrzostwem opowiadała o znaczeniu, jakie zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym mają miłość oraz poczucie bliskości. Rozważała, „czy bez tych wartości artysta lepiej tworzy, czy znowu są nieodzownym aspektem naszych inspiracji?”. Na zakończenie prelegentka pokazała projekcje z performancem Mariny Abramovic, w którym to miłość zwycięża i rujnuje wszystko, kruszy wręcz świat i zamierzone cele.

Kolejne wystąpienia były dziełem studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Katarzyna Kijowska, studentka II roku psychologii, w prezentacji „Pierwszy głos” starała się odpowiedzieć na pytanie: czy każdy może być mistrzem, czy tylko nieliczni? Swoje rozważania rozpoczęła od nawiązania do Michała Anioła i jego mistrzowskiej „udręki i ekstazy”, o której pisał Irving Stone. Przechodząc kolejno do mistrzostwa w aktorstwie i sporcie, przeszła do rozstrzygnięcia, czy mistrzostwo jest pojęciem elitarnym, czy egalitarnym. W nawiązaniu do trudnej profesji sędziego, jaką się trudni, mówiła o tym, co jest w niej „pod togą”, uznając, iż istnieje swoiste uniwersalne rozumienie mistrzostwa niezależne od tego, jaki kostium przyjdzie w życiu założyć – togę czy fartuch pielęgniarki. Stąd też, według prelegentki, mistrzostwo nie łączy się z ry-

walizacją, a być mistrzem nie musi oznaczać być lepszym od innych. W celu osiągnięcia mistrzostwa w życiu wystarczy uważnie wsłuchać się w siebie. W ciszy, skupieniu i samotności nieustannie zadawać sobie pytanie: kim jestem i jaka jest moja droga? Zadaniem jest rozpoznać wśród wielu innych swój własny głos i podążać za nim. Receptą na szczęście ma być życie w zgodzie ze sobą, ze swoim wewnętrznym głosem, który powinien być pierwszy wśród innych. Szczęście zaś powinno się rozumieć jako pewien stan równowagi, a nie permanentny stan euforii czy podekscytowania. Na zakończenie swojej prezentacji studentka nawiązała do słów prof. Leszka Kołakowskiego, który w swoich *Mini-wykładach o maxi-sprawach* zwrócił uwagę, że współczesna determinacja do bycia szczęśliwym jest nienaturalna dla człowieka, dla którego – naturalnie – chwile euforii pojawiają się jak wyspy na oceanie – z rzadka. Podobnie jak niepowodzenia, a szczęście to po prostu płynąć po tym oceanie, raz po raz trafiając na wysepki dobrego i złego. Istotne więc, aby zaakceptować siebie wraz ze wszystkimi słabościami, ułomnościami, marzeniami i pragnieniami.

Drugim wystąpieniem pt. „Improwizacja jako klucz do sukcesu” Adam Bleszyński – student dziennikarstwa UZ – wprowadził słuchaczy w fascynujący świat kabaretu i *stand-up*. Opowiadał o sztuce prezentacji i występów publicznych, snuł opowieści o specyfice życia artysty i trudach, z jakimi zmagają się na drodze do mistrzostwa.

Cytując znamienite słowa filozofa Sokratesa: „Poznaj samego siebie”, Pan Bohdan Marchewko, student Programu Erasmus Uniwersytetu Zielonogórskiego, rozpoczął swój referat „Droga do mistrzostwa! Dlaczego nie chcemy walczyć o rezultat?”. Zdaniem prelegenta zrozumienie znaczenia sentencji wybitnego filozofa jest zależne zarówno od samoświadomości człowieka, jak i znajomości otaczającego go świata. Odnosząc się do współczesnych dzieł, mówca nawiązał do pokrewnej idei reżysera Pytona Reed w filmie „Jestem na tak” (*Yes man*), zgodnie z którą człowiek powinien porzucić swoją pesymistyczną naturę, zastępując ją pozytywnym myśleniem o sobie, otoczeniu oraz przyszłości.

Ostatnim wystąpieniem w ramach konferencji była prezentacja doktorantki z Instytutu Filozofii Uniwersytetu Zielonogórskiego, pani Lucyny Majewskiej, która podjęła temat „Człowiek słusznie dumny – mistrz czy pozer?”. Zagłębiając się w poszukiwania odpowiedzi na tytułowe pytanie, prelegentka rozważała: czym jest mistrzowanie, jakie cechy powinien przejawiać mistrz, by być za takowego uważany, aby stanowił dobry przykład, autorytet godny naśladowania? Wysnuła wnioski, iż mistrzowanie to postawa, która realizuje pewne wyznaczone cnoty, a poprzez ich realizację człowiek staje się doskonały. Z mistrzowaniem wiąże się także swoista godność i duma, rozumiana jako pewność i wartość siebie, którą Arystoteles określa mianem uzasadnionej dumy (gr. *megalopsychia*). Człowiek słusznie dumny jest wielkoduszny i zachowuje „złoty środek” dzięki temu, że jest taki, jaki powinien być, gdyż uważa, że zasługuje na to, czego istotnie jest godzien. Konkludując swoją wypowiedź, podążając za poglądami

Tadeusza Kotarbińskiego, autorka podkreśliła, że należy wyróżniać się poczuciem wartości, słuszną dumą, jednak przy tym wszystkim być sobą. Droga do mistrzowania to przede wszystkim umiłowanie mądrości – warto myśleć o tym, co się robi i jak się robi.

Mistrzynie Ewa Minge i Sandra Staniszevska po zakończeniu wykładów zostali uhonorowani statuetkami „Projekt: Mistrz”. Komitet naukowy złożony ze studentów, wykładowców i Mistrzów wybrał najlepsze wystąpienia, nagradzając je statuetkami „Impuls Mistrza”.

Z wyjątkiem wykładów zaproszonych gości i wystąpień studentów w trakcie konferencji odbyły się dwie dyskusje panelowe oraz spotkania z przedstawicielami komitetu naukowego, którzy udzielili uczestnikom wskazówek merytorycznych odnoszących się do podejmowanego przez nich aspektu. W ramach konferencji odbył się warsztat „Podróż: ŻYCIE”, który poprowadziła Magdalena Kolańska, pracownik Instytutu Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, w ramach którego uczestnicy podjęli próbę odnalezienia odpowiedzi na pytanie: „Jak odnaleźć swoje marzenia?”. Studenci mieli okazję zapoznać się z technikami wyznaczania celu, poznać swoje bariery i przeszkody, jakie towarzyszą im na drodze samodoskonalenia.

Podsumowując konferencję, Dyrektor Instytutu Psychologii, dr hab. Tatiana Rongińska wyraziła słowa uznania i podziękowania dla przybyłych gości oraz wszystkich osób zaangażowanych w organizację zarówno ze strony studentów, kół naukowych, jak i pracowników Instytutu Psychologii.